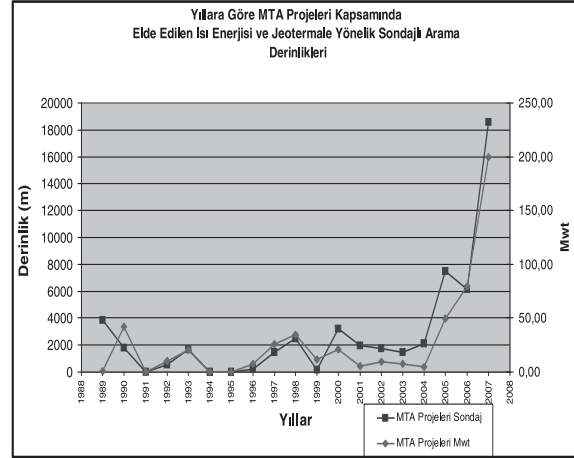

JEOTERMAL ENERJİ ARAMA PROJELERİNDE ATILIM

Hayrullah DAĞISTAN*

Jeotermal enerji aramalarında grafikte görüldüğü üzere 1989 dan beri neredeyse durma noktasına gelen ve yılda ortalama 2000 m jeotermal arama sondajı 2005 yılında yapılan arama seferberliği ile bu miktar 2005-2006 yıllarında ortalama 10.000m, 2007 yılında ise 20.000 m' ye çıkartılmıştır.

2005 öncesinde yatırım projelerinde ortalama 5 MW termal olarak açığa çıkarılan ısı enerjisi miktarı, 2005-2006 yıllarında 200 MW termale çıkartılmış ve 2007 yılı için ise 300 MW termal hedeflenmiştir (1 Mwt Ankara şartlarında 100 m² lik 100 konutu ısıtabilir).

1962 yılından beri keşfedilen elektrik üretimine uygun saha sayısı 12 iken 2005 yılından bu yana 3 adet elektrik üretimine uygun saha daha keşfedilerek 50 MW elektrik potansiyeli ülkemize kazandırılmıştır. Böylece elektrik üretimine uygun saha sayısı 15' e çıkartılmıştır. 2005 yılından önce keşfedilen saha

sayısı 173 iken, 2005 yılından sonra bu rakam 186 ya çıkartılmıştır.

2005 yılından bu yana 23 değişik ilimizde toplam derinliği 37 000 m olan 67 adet jeotermal arama kuyusu açılarak 587 mwt ısı enerjisi ortaya çıkarılmıştır. Böylece 2004 yılı sonunda 2741 Mwt olan görünür ısı kapasitemiz (doğal çıkışlar hariç) yaklaşık %22 arttırılarak 3328 Mwt e çıkartılmıştır. 2005 yılından bu yana enerji üretimine uygun yeni keşfedilen toplam 50 MW elektrik potansiyeline sahip Aydın Sultanhisar, Aydın Atça ve Aydın Hıdırbeyli alanlarında elektrik enerjisi üretimine uygun açığa çıkarılan kapasiteler;

Aydın - Sultanhisar SH-1(145°C, 80 lt/s) 3 MW, Aydın - Sultanhisar SH-2 (146°C, 110 lt/s) 3,5 MW, Aydın -Atça (124°C, 90 lt/s) 2 MW, Aydın-Hıdırbeyli-1 (121°C, 182 lt/s) 5 MW üretilebilecektir, Aydın -Hıdırbeyli-2 (143°C, 92 lt/s-2,8 MW elektrik üret-ilebilecektir), Denizli - Karataş (137°C, 45 lt/s-üretim sağlanmış aynı zamanda reenjeksiyon amaçlı geliştirme çalışmaları tamamlanmış ve 200 ton/saat akışkanı (16 bar basınçla) kabul ettiği görülmüştür.

Sera, konut ısıtması ve termal turizme uygun akışkan elde edilen sondajlı arama çalışmaları

Amasya - Hamamözü (42°C, 100 lt/s), K.Maraş - Ilica (41°C, 10 lt/s), Afyon - Erkmen (54,7°C, 35 lt/s), Ankara - Çağa-2 (58°C, 60 lt/s), Kayseri - Bayramhacılı (38°C, 30 lt/s), İzmir - Bergama - BMTA-1 (61°C, 24 lt/s), Samsun - Havza (40°C, 3 lt/s), Konya - Cihanbeyli (49°C, 38 lt/s), Mersin - Camili (45,5°C, 35,5 lt/s), İzmir - Poyracık (37°C, 5 lt/s), Ankara - Beypazarı (43°C,

3 lt/s), İzmir - Dikili - Kocaoba (41°C, 6 lt/s), Mersin - Mut - Keben (45°C, 30 lt/s), Kütahya - Şaphane (70°C, 25 lt/s), İzmir - Torbalı (51°C 16 lt/s), Bursa - Keramet (35°C 50 lt/s) ve Aydın - Pamukören (51°C 1 lt/s) sıcaklık ve debide jeotermal akışkanlar elde edilmiştir.

Nevşehir - Kozaklı, Aydın - Umurlu - Serçeköy, Aydın - Pamukören, Aydın - Çiftlik, Aydın-Umurlu, Balıkesir Dursunbey'de sondajlı arama çalışmaları devam etmektedir. 2008 hedefi 20.000 m sondajlı arama yapmaktır.

